

АҚ «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры

**2025 жылдың 1-тоқсанына арналған Халықаралық
қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес дайындалған
аудиттелмеген аралық қысқартылған қаржылық есептілік**

АҚ «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
Қаржылық жағдай туралы есеп

(мың қазақстан теңгесімен)		Ескерт.	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	4		133,261,172	124,564,933
Қаржы ұйымдарындағы қаражаттар	5		274,839,986	293,768,064
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек			337,109	55,643
Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар	6		576,254	668,723
Қарыздық бағалы қағаздарға инвестициялар	7		3,913,566	7,503,801
Негізгі құралдар			2,396,753	2,495,709
Материалдық емес активтер			211,325	229,715
Пайда салығы бойынша ағымдағы міндеттемелерге алдын ала төлем			5,075,483	4,591,763
Кейінге қалдырылған салықтық актив			2,439,458	2,439,458
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер			131,295	131,295
Басқа активтер	8		10,155,395	464,724
АКТИВТЕР ЖИЫНТЫҒЫ			433,337,796	436,913,828
МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Қарыз қаражаттары	9		146,084,578	154,845,019
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар			1,005,289	1,035,039
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	10		13,096,197	10,970,035
Келешек кезеңдердің кірістері және кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервтер	11		74,108,058	69,844,640
Басқа міндеттемелер	12		1,348,081	1,724,479
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНТЫҒЫ			235,642,203	238,419,212
КАПИТАЛ				
Акционерлік капитал	13		102,920,273	102,920,273
Қосымша төленген капитал			8,648,785	8,648,785
Әділетті құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды қайта бағалау қоры, өзге жиынтық табыс			(216,960)	(254,287)
Басқа резервтер			316,430	316,430
Бөлінбеген пайда			86,027,065	86,863,415
КАПИТАЛ ЖИЫНТЫҒЫ			197,695,593	198,494,616
МІНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛ ЖИЫНТЫҒЫ			433,337,796	436,913,828
Бір жай акцияның баланстық құны (теңгемен)	14		114,411	7 141,53
Басқарма Төрағасының орынбасары: Мустафин А.Б. (тегі, аты, әкесінің аты)				
Бас бухгалтер: Бекмуратова А.Т. (тегі, аты, әкесінің аты)				

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Пайда немесе зиян және өзге жиынтық табыс туралы есеп

(мың қазақстан теңгесімен)	Ескер.	Аяқталатын үш ай	
		2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кірістер	16	10,196,771	9,017,945
Ұқсас өзге де кірістер	16	1,734	1,673
Пайыздық шығыстар	16	(2,621,488)	(1,857,199)
Таза пайыздық кірістер		7,577,017	7,162,419
Несие алушылар мен қаржы ұйымдарындағы қаражаттар бойынша берілген кредиттер мен аванстарға қатысты кредиттік залалдарға арналған бағалау резервін қалпына келтіру / (қалыптастыру)		(1,006,446)	(69,434)
Кредиттік портфельді қамтамасыз ету резервін қалыптастырғаннан кейінгі таза пайыздық кірістер		6,570,571	7,092,985
Таза комиссиялық кірістер	17	9,645,310	6,878,538
Амортизациялық құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін есептен шығару нәтижесіндегі кірістер мен шығыстар	18	55,954	125,813
Әділ құн бойынша бағаланатын қарыздық бағалы қағаздардан алынған кірістер мен шығыстар		(7,713)	3,091
Шетел валютасымен операциялардан алынған кірістер мен шығыстар		-	-
Шетел валютасын қайта бағалаудан түскен кірістер мен шығыстар		(138,588)	(50,917)
Қарыздық бағалы қағаздарды құнсыздандыру		-	200
Басқа активтерді қамтамасыз ету резервін қалпына келтіру / резервке аудару		(184)	(58,080)
Кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервті қалпына келтіру / (резервке аудару)	19	(2,272,846)	936,130
Таза өзге операциялық кірістер / (шығыстар)		19,682	41,444
Қор бағдарламаларын іске асыруға арналған шығыстар		(497,801)	(514,668)
Жалпы және өкімшілік шығыстар		(1,948,514)	(1,796,420)
Салық салынғанға дейінгі пайда		11,425,871	12,658,116
Пайдаға салынатын салық бойынша шығыстар		(2,209,854)	-
ЖЫЛ ҚОРЫТЫНДЫСЫНДАҒЫ ПАЙДА		9,216,017	12,658,116
Өзге жиынтық табыс:			
<i>Кейіннен пайда немесе залал құрамына қайта жіктелуі мүмкін баптар:</i>			
Әділ құн бойынша өзге жиынтық табыс арқылы бағаланатын қарыздық бағалы қағаздарға салынған инвестициялар:		37,327	28,364
Жыл қорытындысындағы өзге жиынтық залал		37,327	28,364
ЖЫЛ ҚОРЫТЫНДЫСЫНДАҒЫ ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС		9,253,344	12,686,480

Екі кезең бойынша пайда мен жиынтық табыстың жалпы сомасы толығымен Қордың акционеріне тиесілі.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Капиталдағы Өзгерістер туралы Есеп

(мың қазақстан теңгесімен)	Акциянерлік капитал	Қосымша төленген капитал	Әділ құн арқылы өзге жиынтық табыс ретінде бағаланатын бағалы қағаздарды қайта бағалау қоры	Басқа резервтер	Бөлінбеген (зиян) / пайда	Барлығы
2024 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	102,920,273	10,735,627	(363,647)	316,430	86,963,526	200,572,209
Жыл қорытындысындағы пайда	-	-	-	-	12,658,116	12,658,116
Өзге жиынтық залал	-	-	28,364	-	-	28,364
2024 жылғы 31 наурызда аяқталған үш ай ішіндегі жиынтық табыс (аудиттелмеген)			28,364	-	12,658,116	12,686,480
Капиталға салымдар		-	-	-	-	
Жарияланған дивидендтер	-	-	-	-	-	
2024 жылғы 31 наурыздағы қалдық (аудиттелмеген)	102,920,273	10,735,627	(335,283)	316,430	99,621,642	213,258,689
2025 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	102,920,273	8,648,785	(254,287)	316,430	86,863,415	198,494,616
Жыл қорытындысындағы пайда	-	-	-	-	9,216,017	9,216,017
Өзге жиынтық залал	-	-	37,327	-	-	37,327
Қарыз бойынша дисконт					(10,052,367)	(10,052,367)
2025 жылғы 31 наурызда аяқталған үш ай ішіндегі жиынтық табыс (аудиттелмеген)			37,327	-	(836,350)	(799,023)
Жарияланған дивидендтер	-	-	-	-	-	
2025 жылғы 31 наурыздағы қалдық (аудиттелмеген)	102,920,273	8,648,785	(216,960)	316,430	86,027,065	197,695,593

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп

	Аяқталатын үш ай	
	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)
<i>(мың қазақстан теңгесімен)</i>		
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттары:		
Алынған пайыздар	4,628,440	5,080,950
Төленген пайыздар	(102,244)	(110,809)
Алынған комиссиялар	3,406,197	15,651,996
Төленген комиссиялар	(23,456)	(18,670)
Басқа операциялық қызметтен түсімдер	16,193	88,703
Еңбекақы төлеуге жұмсалған шығындар	(1,424,303)	(1,298,955)
Жалпы және әкімшілік шығыстар, төленген	(1,458,472)	(927,400)
Төленген пайда салығы	(2,209,854)	-
Операциялық қызметтегі активтер мен міндеттемелерге өзгерістер енгізілгенге дейін алынған ақша қаражаттары	2,832,501	18,465,815
<i>Таза өсім / (азаю):</i>		
- қаржы ұйымдарындағы қаражаттар бойынша	2,732,273	(6,593,866)
- клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар бойынша	457,565	(114,678)
- қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек бойынша	522	-
- басқа қаржылық активтер бойынша	(2,340,363)	(3,786,832)
- басқа активтер бойынша	1,048	-
<i>Таза өсім / (азаю):</i>		
- басқа қаржылық міндеттемелер бойынша (субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер)	1,970,661	82,627,572
- басқа міндеттемелер бойынша	24,954	166,604
Операциялық қызметтен алынған таза ақша қаражаттары	5,679,161	90,764,615
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражаттары		
Инвестициялық бағалы қағаздарды сатып алу	-	(3,075,000)
Инвестициялық бағалы қағаздарды сату және өтеу бойынша түсімдер	5,265,201	1,363,816
Негізгі құралдарды сатып алу	-	(6,668)
Материалдық емес активтерді сатып алу	-	-
Сатуға арналған активтерді сатудан түскен түсімдер	-	200
Инвестициялық қызметке пайдаланылған таза ақша қаражаттары	5,265,201	(1,717,652)
Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражаттары		
Қарыз қаражаттарын тарту	-	325,000
Қарыз қаражаттарын өтеу	(2,188,861)	(1,043,001)
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардан түсімдер	-	-
Ұзақ мерзімді жалдау бойынша өтеу	(59,090)	(49,105)
Акционерлерден капиталға жарналар	-	-
Төленген дивидендтер	-	-
Қаржылық қызметке пайдаланылған таза ақша қаражаттары	(2,247,951)	(767,106)
Валюталық бағам өзгерісінің ақша қаражаттары мен олардың баламаларына әсері	(274)	(120)
Қамтамасыз ету резервінің өзгерісі нәтижесіндегі ақша қаражаттары мен олардың баламаларына әсері	102	11,011
Ақша қаражаттары мен олардың баламаларының таза (азаюы) / таза өсімі	8,696,239	88,290,748
Есепті кезеңнің басындағы ақша қаражаттары мен олардың баламалары	124,564,933	124,974,982
Есепті кезеңнің соңындағы ақша қаражаттары мен олардың баламалары	133,261,172	213,265,730

1 Кіріспе

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ (бұдан әрі – Қор) 1997 жылғы 26 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Үкіметінің №665 қаулысына сәйкес құрылған. Қор акционерлік қоғам ретінде тіркелген және өз қызметін Қазақстан Республикасы аумағында жүзеге асырады, қаржылық қызмет көрсететін және шағын және орта кәсіпкерлікті дамытуға қолдау көрсететін даму институты болып табылады.

2025 және 2024 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша Қордың жалғыз акционері – «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» АҚ (бұдан әрі – «Ана компания» немесе «Жалғыз акционер»). Қордың түпкілікті акционері – Қазақстан Республикасының Үкіметі. Байланысты тараптармен операциялар туралы ақпарат 22-ескертпеде ашып көрсетілген.

Негізгі қызмет түрі. Қордың негізгі қызметі – Қазақстанда шағын және орта бизнесті қаржыландыру үшін банктер, микроқаржы ұйымдары және лизингтік компаниялар арқылы несиелеу бағдарламалары шеңберінде қаржыландыруды қамтамасыз ету, пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау, кепілдендіру, консультациялық қолдау көрсету, ақпараттық-талдамалық материалдарды тарату. Қор бұл мақсаттар үшін меншікті және қарыз қаражатты пайдаланады.

Қордың 20 өңірлік филиалы бар. Бас кеңсе Алматы қаласында орналасқан. 2025 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша Қорда 458 қызметкер жұмыс істейді (2024 жылғы 31 желтоқсан: 435 қызметкер)

Заңды мекенжайы және қызметін жүзеге асыратын орны. Қор келесі мекенжай бойынша тіркелген: Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, Гоголь көшесі, 111.

2 Қор қызметін жүзеге асыратын экономикалық орта

Қазақстан Республикасы. Жалпы алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасы дамушы нарық сипаттарына ие және дамып келе жатқан нарық ретінде сипатталады. Сонымен қатар, Қазақстандағы қаржы секторы саяси, заңнамалық, қаржылық және реттеушілік өзгерістерге бейімділікке ие. Ұлттық валюта бағамының, пайыздық мөлшерлемелер мен шикізат тауарларына бағаның ауытқуы сақталып отыр.

Экономикалық орта Қордың қызметіне және қаржылық жағдайына айтарлықтай әсер етуі мүмкін. Басшылық Қор қызметін үздіксіз жалғастыруға қабілетті деп есептейді. Алайда, алдағы экономикалық жағдай мен осы ортадағы өзгерістерге қатысты белгісіздік сақталуда. Қазақстандағы ағымдағы экономикалық жағдай мен қабылданып жатқан фискалдық және монетарлық шаралар, сондай-ақ болашақта қабылдануы мүмкін шаралар, Қордың болашағына әсер етуі мүмкін және бұл жағдайлар Қордың бақылауынан тыс.

3 Есеп саясатының қағидаттарын қысқаша сипаттау

Есептілікті ұсынудың негіздері. Осы қысқартылған аралық қаржылық есептілік ХҚЕС (IAS) 34 «Аралық қаржылық есептілік» стандартына сәйкес дайындалған және 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға арналған Қордың жылдық қаржылық есептілігімен бірге қарастырылуы тиіс. Жылдық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дайындалған.

Құнды айқындау негізі. Бұл қаржылық есептілік тарихи құн негізіндегі есепке алу қағидаларына сүйене отырып, қаржылық құралдарды бастапқы тану кезінде әділ құнды ескерумен және әділ құн арқылы пайда немесе залал бойынша, сондай-ақ өзге жан-жақты кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық құралдарды қайта бағалаумен дайындалды.

Қызметті үздіксіз жалғастыру болжамы. Қор басшылығы бұл аралық қаржылық есептілікті қызметтің үздіксіз жалғасу болжамы негізінде дайындады.

Аралық қаржылық есептілік деректерін ұсыну валютасы және функционалдық валюта. Қордың функционалдық валютасы – Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы болып табылатын қазақстандық теңге («теңге»). Бұл валюта Қор жүзеге асыратын операциялардың және оларға байланысты жағдайлардың экономикалық мәнін ең жақсы көрсетеді.

Теңге осы аралық қаржылық есептіліктің ұсыну валютасы болып табылады.

Егер өзгеше көрсетілмесе, теңгемен ұсынылған барлық сандық көрсеткіштер жақын мыңға дейін дөңгелектелген.

Осы қаржылық есептілікті дайындау кезінде қолданылған **есеп саясаты қағидаттары** төменде келтірілген.

Қаржы құралдары – бағалау тәсілдерінің негізгі көзқарастары. Әділ (нарықтық) құн – бұл активті сату немесе міндеттемені беру кезінде бағалау күнінде нарық қатысушылары арасында өз еркімен жасалатын мәміле барысында алынуы немесе төленуі мүмкін баға. Әділ құнның ең сенімді дәлелі – белсенді нарықтағы котировка (баға белгілеуі). Белсенді нарық – бұл активпен немесе міндеттемемен мәмілелер жеткілікті жиілікпен және жеткілікті көлемде жасалатын, нәтижесінде баға туралы ақпаратты тұрақты түрде алуға мүмкіндік беретін нарық. Белсенді нарықта айналымда жүрген қаржы құралдарының әділ құны – кәсіпорын иелігіндегі әрбір жеке активке немесе міндеттеме бірлігіне қатысты котировка бағасы мен олардың санының көбейтіндісі ретінде есептеледі. Бұл тәсіл, егер нарықтың әдеттегі күндік сауда айналымы кәсіпорын иелігіндегі активтер мен міндеттемелердің көлемін сіңіруге жеткілікті болса да, және оларды бір реттік мәміле арқылы сатуға тапсырыс беру котировка бағасына әсер етуі мүмкін болса да, қолданылады. Әділ құнды бағалау кезінде сұраныс пен ұсыныс арасындағы спрэд шегіндегі баға пайдаланылды, бұл жағдайға сәйкес әділ құнды ең жақсы бейнелейтін баға болып табылады және Қор басшылығы оны есепті күнгі соңғы мәміле бағасына тең деп есептейді. Қаржы активтерінің бағалауы үшін пайдаланылған котировка – ағымдағы сұраныс бағасы, ал қаржы міндеттемелері үшін – ағымдағы ұсыныс бағасы.

Мәміле шығындары – бұл қаржы құралын сатып алуға, шығаруға немесе есептен шығаруға тікелей байланысты қосымша шығындар. Қосымша шығындар – бұл мәміле болмаса, орын алмас еді деген шығындар. Мәміле шығындарына агенттерге (оның ішінде сауда агенттері рөліндегі қызметкерлерге), кеңесшілерге, брокерлер мен дилерлерге төленетін сыйақылар мен комиссиялар, реттеуші органдар мен қор биржаларына төленетін алымдар, сондай-ақ меншік құқығын беру кезінде алынатын салықтар мен төлемдер жатады. Мәміле шығындарына қарыз міндеттемелері бойынша сыйақылар немесе дисконттар, қаржыландыру шығындары, ішкі өкімшілік шығындар немесе сақтау шығындары кірмейді.

Амортизацияланған құн – бұл активтің бастапқы құны, негізгі қарыз сомасы төленгеннен кейінгі қалдық, оған есептелген пайыздық кірістер қосылады және қаржы активтері жағдайында – құнсызданудан болған залалдар бойынша кез келген есептен шығару шегеріледі. Есептелген пайыздарға бастапқы тану кезінде кейінге қалдырылған мәміле шығындарының амортизациясы, сондай-ақ өтеу сомасына қатысты кез келген сыйақы немесе дисконттың амортизациясы, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, кіреді. Есептелген пайыздық кірістер мен есептелген пайыздық шығыстар, оның ішінде есептелген купондық кірістер мен амортизацияланған дисконт немесе сыйақы (оның ішінде, егер бар болса, кейінге қалдырылған комиссиялар), жеке көрсетілмейді және қаржылық жағдай туралы есептегі тиісті баптардың баланстық құнына қосылады.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі – бұл құралдың баланстық құнына тұрақты пайыздық мөлшерлемені (тиімді пайыздық мөлшерлемені) қамтамасыз ету мақсатында сәйкес кезең ішінде пайыздық кірістер мен шығыстарды тану әдісі.

Қаржы құралдарын бастапқы тану. Пайдалар немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары бастапқыда әділ құн бойынша танылады. Қалған барлық қаржы құралдары бастапқыда мәміле шығындарын қоса алғанда, әділ құн бойынша есепке алынады. Бастапқы тану кезінде әділ құнның ең сенімді дәлелі – бұл мәміле бағасы. Пайда немесе залал бастапқы тану кезінде тек келесі жағдайда есепке алынады: егер әділ құн мен мәміле бағасының арасында айырма болса және бұл айырманы растауға нарықтағы сол құралмен жасалған басқа ағымдағы мәмілелер немесе тек қана бақыланатын нарықтық деректерге сүйенетін бағалау әдісі негіз бола алады. Бастапқы танудан кейін амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтеріне және өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық құралдарға қатысты күтілетін кредиттік шығындарға арналған бағалау резерві танылады, бұл активтің бастапқы тануынан кейін бірден бухгалтерлік залалды тануға алып келеді.

Қаржы активтерінің құнсыздануы: күтілетін кредиттік шығындарға арналған бағалау резерві. Қор борыштық құралдар бойынша (амортизацияланған құн бойынша және өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын), сондай-ақ несие беруге байланысты міндеттемелер мен қаржылық кепілдік шарттары бойынша туындайтын тәуекелдерге қатысты күтілетін кредиттік шығындарды болжауға негізделі отырып бағалайды. Қор күтілетін кредиттік шығындарды бағалап, әрбір есепті күнге кредиттік шығындарға арналған бағалау резервін танытады. Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау келесі көрсеткіштерді қамтиды: (i) ықтимал нәтижелер ауқымын бағалау арқылы анықталған, бейтарап және ықтималдықпен өлшенген сом, (ii) ақшаның уақыттық құны және (iii) есепті күнге қолжетімді, артық шығындар мен күш-жігерсіз алуға болатын өткен оқиғалар, ағымдағы жағдайлар мен болашақтағы экономикалық жағдайлар бойынша барлық негізделген және расталатын ақпарат.

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын борыштық құралдар қаржылық жағдай туралы есепте күтілетін кредиттік шығындарға арналған бағалау резервін шегерумен көрсетіледі. Несие міндеттемелері мен қаржылық кепілдіктер бойынша қаржылық жағдай туралы есептегі міндеттемелер құрамында күтілетін кредиттік шығындарға арналған жеке резерв танылады. Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық құралдардың амортизацияланған құнының өзгерістері (күтілетін кредиттік шығындарға арналған бағалау резервін есепке алмағанда) пайда немесе залал құрамында көрсетіледі. Баланстық құндағы өзге өзгерістер өзге жиынтық кіріс құрамында «өзге жиынтық кіріс арқылы бағаланатын борыштық құралдар бойынша кірістер мен шығыстардың айырмасы» бабы бойынша көрсетіледі.

Қаржы активтерін тануды тоқтату. Қор қаржы активтерін келесі жағдайларда танудан шығарады: (а) бұл активтер өтелген жағдайда немесе осы активтермен байланысты ақша қаражаттарының ағындары бойынша құқықтар өзге түрде тоқтаған кезде; немесе (б) Қор бұл ақша қаражаттары ағындары бойынша құқықтарды басқаға берген не беруге қатысты келісім жасасқан және бұл ретте: (i) бұл активтерге меншік құқығымен байланысты барлық елеулі тәуекелдер мен пайдаларды берсе; немесе (ii) меншік құқығымен байланысты барлық елеулі тәуекелдер мен пайдаларды бермесе де, сақтамаса да, бірақ бұл активтерге қатысты бақылауды жоғалтса. Егер қарсы тарап активті тәуелсіз үшінші тарапқа ешқандай шектеусіз толық сатуға нақты мүмкіндігі болмаса, онда бақылау сақталып қалады.

Қаржы активтерін қайта құрылымдау. Кей жағдайларда Қор қаржы активтері бойынша шарт талаптарын қайта қарайды немесе өзгертеді. Қор шарттық ақша ағындарын өзгерту мәнді ме екенін бағалайды, бұл ретте келесі факторлар ескеріледі: жаңа шарттардың пайда болуы, олардың активтің тәуекелдік бейініне айтарлықтай әсер етуі (мысалы, кіріске қатысу немесе меншікті капитал кірісі), пайыздық мөлшерлеменің елеулі өзгерісі, валюталық деноминацияның өзгеруі, жаңа немесе қосымша кепілдіктің пайда болуы, бұл активпен байланысты кредиттік тәуекелге айтарлықтай әсер етеді, сондай-ақ қарыз алушы қаржылық қиындықтарға тап болмаған жағдайда несие мерзімінің елеулі ұзартылуы.

Ақша қаражаттары және олардың баламалары. Ақша қаражаттары және олардың баламалары – нақты бір ақша сомасына оңай айналдырылатын және құн өзгерісі бойынша тәуекелі өте төмен баптар. Ақша қаражаттары және олардың баламаларына бастапқы өтеу мерзімі 3 айдан аспайтын басқа банктердегі банкаралық депозиттер мен кері РЕПО шарттары кіреді. Қолданылуы 3 айдан асатын мерзімге шектеу қойылған қаражаттар бұл санатқа кірмейді. Ақша қаражаттары және олардың баламалары амортизацияланған құн бойынша есепке алынады.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Басқа банктердегі қаражаттар. Қор басқа банктерге аванстық төлемдер түрінде ақша қаражаттарын ұсынған кезде бұл қаражаттар есепке алынады. Егер (i) қаражаттар шартқа сәйкес ақша ағындарын алу үшін ұсталып отырса және бұл ақша ағындары негізгі қарыз сомасы мен пайыздар бойынша төлемдерден ғана тұрса, және

(ii) олар пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын санатқа жатқызылмаса, онда бұл қаражаттар амортизацияланған құн бойынша есепке алынады.

Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар. Іскерлік үлгі мен ақша ағындарының сипаттамалары негізінде Қор борыштық бағалы қағаздарға инвестицияларды мынадай бағалау санаттарының біріне жатқызады: амортизацияланған құн бойынша, өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша немесе пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша. Егер борыштық бағалы қағаздар шартпен көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталып отырса, бұл ақша ағындары тек негізгі қарыз сомасы мен пайыздар бойынша төлемдерден тұрса және олар есеп саясатының сәйкес келмеуін айтарлықтай төмендету мақсатында ерікті түрде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде айқындалмаса, онда олар амортизацияланған құн бойынша есепке алынады.

Клиенттерге берілген несиелер мен аванстар. Қор клиенттің несиесін сатып алу немесе клиентке несие беру мақсатында клиенттерге аванстық төлемдер түрінде ақша қаражаттарын ұсынған кезде несиелер мен аванстар есепке алынады. Іскерлік үлгі мен ақша ағындарының сипаттамалары негізінде Қор клиенттерге берілген несиелер мен аванстарды келесі бағалау санаттарының біріне жатқызады: (i) амортизацияланған құн бойынша – шартпен көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталып отырған, тек негізгі қарыз сомасы мен пайыздар бойынша төлемдерден тұратын несиелер, сондай-ақ ерікті түрде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде танылмаған несиелер; (ii) пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша – SPPI-тестінің (негізгі сома мен пайыздарға сәйкестік тесті) немесе амортизацияланған құн немесе өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағалау критерийлеріне сәйкес келмейтін несиелер, олар пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады.

Қаржылық кепілдіктер. Қаржылық кепілдіктер Қордан кепілдік ұстаушыға кепілдендірілген дебитор бастапқы немесе өзгертілген шарттар бойынша қарыз құралын уақтылы өтемеген жағдайда шеккен залалдарын өтеу үшін белгілі бір төлемдерді жүзеге асыруды талап етеді. Қаржылық кепілдіктер бастапқыда, әдетте алынған сыйақы сомасымен расталатын әділ құн бойынша танылады. Бұл сома кепілдік мерзімі ішінде тура сызықты әдіспен амортизацияланады. Әрбір есепті кезең соңында міндеттемелер келесі екі көрсеткіштің үлкен мәні бойынша бағаланады: (i) күтілетін кредиттік шығындар моделін пайдалану арқылы есептелген кепілдік бойынша залалдарға арналған бағалау резерві сомасы; және (ii) бастапқы тану кезінде көрсетілген соманың амортизацияланбаған қалдығы. Бұдан бөлек, қаржылық жағдай туралы есепте актив ретінде танылатын сыйақы бойынша дебиторлық берешекке қатысты да күтілетін кредиттік шығындарға арналған бағалау резерві танылады.

Міндеттемелерді орындау кепілдіктері. Міндеттемелерді орындау кепілдіктері – шарт бойынша қарама-қарсы тарап келісімде көзделген міндеттемені орындамаған жағдайда өтемақы алуды қарастыратын келісімшарттар. Мұндай шарттар несиелік тәуекелмен қатар келісімшарттық міндеттемені орындамау тәуекелін де қамтиды. Міндеттемелерді орындау кепілдіктері бастапқыда, әдетте алынған сыйақы сомасымен расталатын әділ құн бойынша танылады. Бұл сома шарт мерзімі ішінде тура сызықты әдіспен амортизацияланады. Әрбір есепті кезең соңында мұндай кепілдік шарттары төмендегі екі соманың үлкен мәні бойынша бағаланады: (i) бастапқы тану сомасының амортизацияланбаған қалдығы; және (ii) есепті кезеңнің соңына қарай шартты реттеу үшін қажет болатын шығындардың ең жақсы бағалауы, ағымдағы құнға дейін дисконтталған түрде. Егер Қорда шартқа сәйкес кепілдік бойынша өтемақы алған бенефициарға залалды өтеу үшін төленген сомаларды клиенттен қайтарып алуға құқығы болса, онда бұл сомалар бенефициарға өтемақы берілгеннен кейін актив ретінде танылады. Бұл төлемдер пайда немесе залал құрамында комиссиялық кіріс ретінде танылады.

Қарыз қаражаттар. Қарыз қаражаттар Қор контрагенттерден ақша қаражаттары немесе өзге активтерді алған сәттен бастап есепке алынады. Деривативтік емес қаржылық міндеттемелер амортизацияланған құн бойынша есепке алынады. Егер Қор өзінің меншікті қарызын сатып алса, бұл міндеттеме қаржылық жағдай туралы есептен алып тасталады, ал міндеттеменің баланстық құны мен төленген сома арасындағы айырма қарызды реттеу кірісі немесе шығысы ретінде танылады.

Қарыз қаражаттары акционерден алынған жағдайда, Қор бұл қаражаттың әділ құнын анықтап, әділ құн мен алынған ақша қаражаты арасындағы айырманы таниды. Бұл айырма алынған қаражаттың мақсатына байланысты пайда немесе залал туралы есепте немесе Қордың меншікті капиталы құрамында көрсетіледі. Аталған жіктеуді айқындау кезінде қолданылған бағалаулар мен кәсіби пайымдар 4-ескертпеде келтірілген.

3 Есеп саясаты қағидаттарының қысқаша мазмұны (жалғасы)

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар. Шығарылған борыштық бағалы қағаздарға Қор шығарған облигациялар кіреді. Борыштық бағалы қағаздар амортизацияланған құн бойынша есепке алынады. Егер Қор өзінің шығарған борыштық бағалы қағаздарын сатып алса, олар қаржылық жағдай туралы есептен алынып тасталады, ал міндеттеменің баланстық құны мен төленген өтемақы арасындағы айырма мерзімінен бұрын қарызды реттеу кірісі ретінде танылады.

Субсидиялау бағдарламалары. Субсидиялар – бұл Қазақстан Республикасы Үкіметі немесе уәкілетті орган тарапынан әртүрлі мемлекеттік бағдарламалар мақсатында ұсынылатын қаржыландыру. Қор субсидиялау бағдарламалары бойынша агент ретінде әрекет етеді. Үкіметтен алынған қаржыландыру субсидиялау бағдарламалары бойынша қаражат өтелгенге дейін міндеттеме ретінде танылады. Қаржыландыру жергілікті банктерге Үкімет субсидиялаған жобалар үшін төлем ретінде орналастырылады. Қор өз қаражатын жергілікті банктерге аударған кезде бұл төлем мемлекеттік қаржыландыру алынғанға дейін субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек ретінде есепке алынады.

Пайыздық кірістер мен шығыстарды тану. Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатындардан басқа барлық борыштық құралдар бойынша пайыздық кірістер мен шығыстар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептеліп, есептеу әдісімен танылады. Бұл есептеуге тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын барлық комиссиялар мен төлемдер, шарт тараптарымен төленген және алынған, сондай-ақ мәміле шығындары және өзге де барлық сыйақылар мен жеңілдіктер пайыздық кірістер мен шығыстар құрамына енгізіледі. Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық құралдар бойынша номиналды пайыздық мөлшерлеме бойынша есептелген пайыздық кіріс пайда немесе залал құрамында «Басқа ұқсас кірістер» бабында танылады.

Тиімді пайыздық мөлшерлемеге қатысты комиссияларға ұйым қаржы активін қалыптастыру немесе сатып алу, не қаржылық міндеттемені шығару кезінде алған немесе төлеген комиссиялар жатады (мысалы, несиелік қабілеттілікті бағалауға, кепіл немесе қамтамасыз етуді бағалауға немесе есепке алуға, құралды ұсыну шарттарын реттеуге және мәміле бойынша құжаттарды өңдеуге қатысты комиссиялар). Қор нарықтық мөлшерлемелер бойынша несиені беру үшін алған міндеттеме бойынша комиссиялар Қор нақты несиенің шартына қол қоюы ықтимал және несиені ұсынғаннан кейін оны қысқа мерзім ішінде сатуды жоспарламайтын болса, тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылады. Қор несиелерді ұсыну міндеттемесін пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттеме ретінде жіктемейді.

Құрылған немесе сатып алынған кредиттік құнсызданған қаржы активтері бойынша тиімді пайыздық мөлшерлеме – бұл бастапқы тану кезіндегі әділ құнға (әдетте сатып алу бағасына) дисконттау арқылы күтілетін ақша ағындарын (бастапқыда күтілетін кредиттік шығындарды қоса алғанда) келтіретін мөлшерлеме. Соның нәтижесінде тиімді пайыздық мөлшерлеме кредиттік тәуекелді ескере отырып түзетілген болады.

Пайыздық кіріс қаржылық активтердің жалпы баланстық құнына тиімді пайыздық мөлшерлеме қолдану арқылы есептеледі, келесі жағдайларды қоспағанда: (i) құнсызданған қаржылық активтер (3-кезең), мұнда пайыздық кіріс тиімді пайыздық мөлшерлеме амортизацияланған құнға (күтілетін кредиттік шығындар резервін шегерумен) қолдану арқылы есептеледі; (ii) құрылған немесе сатып алынған кредиттік құнсызданған қаржылық активтер, мұнда бастапқыда кредиттік тәуекелді ескере отырып түзетілген тиімді пайыздық мөлшерлеме амортизацияланған құнға қолданылады.

4 Ақша қаражаттары және олардың баламалары

<i>(мың қазақстан теңгесімен)</i>	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
ҚР Қаржы министрлігіндегі (ҚР ҚМ) талап етілгенге дейінгі шоттардағы қалдықтар	72,047,201	72,047,201
Кері сатып алу шарттары (кері РЕПО) бойынша бастапқы өтеу мерзімі үш айдан кем келісімшарттар	44,658,586	40,785,035
Банктік талап етілгенге дейінгі шоттардағы қалдықтар	15,754,647	11,298,234
ҚРҰБ шоттарындағы қалдықтар (міндетті резервтерден басқа)	800,813	434,640
ҚРҰБ нотапарының өтеу мерзімі үш айдан кем	-	-
Кепілдік бойынша резервті шегергенде	(75)	(177)
Ақша қаражаттары және олардың баламаларының жиыны	133,261,172	124,564,933

Талап етілгенге дейінгі банктік шоттардағы қалдықтар шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерін субсидиялауға арналған қаражаттарды қамтиды (10-ескертпені қараңыз).

5 Қаржы ұйымдарындағы қаражаттар

<i>(мың қазақстан теңгесімен)</i>	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Қаржы ұйымдарына берілген кредиттер	194,852,915	212,357,114
Исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген кредиттер	13,649,190	13,371,389
Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан асатын банктердегі депозиттер	48,769,961	48,632,755
Қаржы ұйымдарының борыштық бағалы қағаздары	23,852,637	25,481,938
Кредиттерді қамтамасыз ету резервін шегерумен	(6,284,717)	(6,075,132)
Қаржы ұйымдарындағы қаражаттардың жиыны	274,839,986	293,768,064

2025 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша қаржы ұйымдарына берілген кредиттердің баланстық қалдығындағы елеусіз өзгеріс жоспарлы және мерзімінен бұрынғы өтеулерге байланысты болды.

Берілген қаражаттардың өділ құны туралы ақпарат 21-ескертпеде келтірілген.

6 Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар

<i>(мың қазақстан теңгесімен)</i>	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Шағын және орта кәсіпорындарға берілген кредиттер	645,707	738,279
Төленген кепілдіктер бойынша дебиторлық берешек (резервті шегерумен)	128,428	129,461
Кредиттік портфельді қамтамасыз ету резервін шегерумен	(197,881)	(199,017)
Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстардың жиыны	576,254	668,723

Ресей банктерінің еншілес банктеріне Қазақстан аумағында санкциялар енгізу тәуекелінің жоғарылауына байланысты, Қор аталған банктерде орналастырылған қаражат көлемін азайту бойынша шаралар қабылдады. 2022 жылы Қор цессия шартына қол қойып, осы банктердің Қор алдындағы берешегін өтеу мақсатында олардың кредиттік портфелін қабылдады. 2025 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша кредиттер балансының төмендеуі жоспарлы және мерзімінен бұрынғы өтеулерге байланысты байқалады.

Төленген кепілдіктер бойынша дебиторлық берешек – бұл Қор шағын және орта бизнес субъектілеріне берген қаржылық кепілдіктер бойынша, аталған компаниялар екінші деңгейлі банктердегі кредиттері бойынша дефолт жағдайы туындауына байланысты Қор жүзеге асырған төлемдерге қатысты Қордың талаптары. Тарихи тұрғыда Қор бұл дебиторлық берешек бойынша өтеусіз төлемдерді аз көлемде алған, сондықтан осы берешектің толық сомасына күтілетін кредиттік шығындарға резерв танылды.

7 Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар

(мың қазақстан теңгесімен)	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Әділ құн арқылы өзге жиынтық кіріс бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	3,847,194	7,424,916
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	-	-
Бастапқы тану кезінде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады деп айқындалған борыштық бағалы қағаздар	66,372	78,885
Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялардың жиыны	3,913,566	7,503,801

Төмендегі кестеде 2025 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар санаттар мен бағалау сыныптары бойынша ашып көрсетілген.

(мың қазақстан теңгесімен)	Бастапқы тану кезінде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады деп айқындалған борыштық бағалы қағаздар	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	Амортиза цияланған құн бойынша бағаланат ын борыштық бағалы қағаздар	Жиыны
ҚР ҰБ ноталары	-	-	-	-
Қазақстан мемлекеттік облигациялары	66,372	-	-	66,372
Корпоративтік облигациялар	-	3,847,194	-	3,847,194
Басқа корпоративтік эмитенттердің облигациялары	-	-	-	-
2025 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша борыштық бағалы қағаздарға инвестициялардың жиыны	66,372	3,847,194	-	3,913,566
Кредиттік шығындарға арналған бағалау резерві	-	-	-	-
2025 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар (баланстық құн)	66,372	3,847,194	-	3,913,566

Төмендегі кестеде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар санаттар мен бағалау сыныптары бойынша ашып көрсетілген.

(мың қазақстан теңгесімен)	Бастапқы тану кезінде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады деп айқындалған борыштық бағалы қағаздар	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	Амортизаци яланған құн бойынша бағаланаты н борыштық бағалы қағаздар	Жиыны
Қазақстан мемлекеттік облигациялары	78,885	3,469,695	-	3,548,580
Корпоративтік облигациялар	-	3,955,221	-	3,955,221
Басқа корпоративтік эмитенттердің облигациялары	-	-	-	-
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша борыштық бағалы қағаздарға инвестициялардың жиыны	78,885	7,424,916	-	7,503,801
Кредиттік шығындарға арналған бағалау резерві	-	-	-	-
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар (баланстық құн)	78,885	7,424,916	-	7,503,801

8 Өзге активтер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын дебиторлық берешек	9,715,464	190,054
Қамтамасыз ету резервін шегерумен	(121,410)	(121,550)
Өзге активтер құрамындағы қаржылық активтердің жиыны	9,594,054	68,504
Төлемдер бойынша алынған қамтамасыз ету	17,047	16,936
Табыс салығынан басқа салықтар	157,609	146,865
Қызметтерге алдын ала төлем	334,007	174,378
Шикізат пен материалдар	46,980	50,904
Аяқталмаған құрылыс	120	120
Басқа	50,211	53,636
Қамтамасыз ету резервін шегерумен	(44,633)	(46,619)
Өзге активтердің жиыны	10,155,395	464,724

Төлемсіздікке байланысты меншікке алынған қамтамасыз ету Қордың мерзімі өткен кредиттерді реттеу барысында алған жылжымайтын мүлік объектілерін білдіреді. Қор бұл активтерді болжамды болашақта өткізуді жоспарлап отыр. Бұл активтер ұзақ мерзімді сатуға арналған активтер айқындамасына сәйкес келмейді және ХҚЕС (IAS 2) «Қорлар» стандартына сәйкес тауарлық-материалдық қорлар ретінде жіктелген. Бұл активтер бастапқыда сатып алу құны бойынша танылған және сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктеу өзгерген жағдайда өділ құн бойынша қайта бағалауға жатады.

9 Несиелік қаражаттар

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
«Бейтерек» ҰБХ» АҚ	118,095,320	116,226,700
Муниципалдық органдар	27,273,396	37,679,259
«Қазхром» Трансұлттық компаниясы» АҚ (0,1%)	294,244	500,166
Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі	421,618	438,894
Несиелік қаражаттардың жиыны	146,084,578	154,845,019

Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігінен, муниципалдық органдардан және басқа ұйымдардан алынған несиелік қаражаттар бойынша Қор шарттық пайыздық мөлшерлемелерді нарықтық мөлшерлемелер ретінде қабылдайды, өйткені бұл ұйымдар басқа ұйымдарға коммерциялық негізде қаржыландыру ұсынбайды. Сондықтан нарықта осындай несиелер жоқ.

Несиелік қаражаттардың өділ құны туралы ақпарат 21-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен жасалған операциялар бойынша ақпарат 22-ескертпеде берілген.

10 Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Банктер	2,532,118	10,907,791
Муниципалдық органдар	10,564,079	62,244
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелердің жиыны	13,096,197	10,970,035

Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер — бұл Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің республикалық бюджеті мен жергілікті атқарушы органдардан алынған қаражаттар. Кейін бұл қаражаттар екінші деңгейлі банктерге субсидиялар төлемі ретінде жолданады, жобаларды қаржыландыру шеңберінде келесі бірлескен бұйрыққа сәйкес: «Жеке кәсіпкерлік субъектілері қызметін жүзеге асыратын экономика салаларын мемлекеттік қолдау нысандары мен қағидаларын бекіту туралы» министрліктердің

«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2025 жылғы 1-тоқсанға арналған қысқартылған аралық қаржылық есептілікке ескертпелер

бірлескен бұйрығы, ол мемлекеттік қолдауға ие кәсіпкерлік субъектілерінің тізілімінде тіркелген. Бұл нормативтік құқықтық актілер 2023 жылғы 27 қарашадағы №33681 тіркеу нөмірімен, сондай-ақ 2024 жылғы 17 қыркүйектегі ҚР Үкіметінің №754 қаулысымен мемлекеттік тіркеуден өткен.

Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 22-ескертпеде ашып көрсетілген.

11 Келесі кезеңдердің кірістері және кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Қаржылық кепілдіктер бойынша келесі кезеңдердің кірістері	47,322,777	45,632,481
Қаржылық кепілдіктер (кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв)	26,785,281	24,212,159
Келесі кезеңдердің кірістері және кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервтің жиыны	74,108,058	69,844,640

«Даму» қорының кепілдіктері – бұл екінші деңгейлі банктердің/микроқаржы ұйымдарының/лизингтік компаниялардың алдындағы кредиттік шарт/қаржылық лизинг шарты бойынша негізгі қарыздың бір бөлігін өтеу жөніндегі жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелерін қамтамасыз ету ретінде Қор берген кепілдіктер. Бұл кепілдіктер келесі кепілдендіру бағдарламалары шеңберінде берілетін кепіл сомасы шегінде іске асырылады: Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 17 қыркүйектегі №754 қаулысы «Жеке кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдаудың кейбір шаралары туралы», министрліктердің бірлескен бұйрығы «Мемлекеттік қолдау нысандарының, ережелерінің және оларды ұсыну тәртібінің бекітілуі туралы», және бұл құжат Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 27 қарашада №33681 тіркеу нөмірімен тіркелген. Сондай-ақ, агроөнеркәсіптік кешен субъектілерінің несиелері мен несиелерін сақтандыру мен кепілдендіруге қатысты 2015 жылғы 30 қаңтардағы №9-1/71 бұйрығы, 2021–2025 жылдарға арналған Кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі Ұлттық жоба (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы №728 қаулысы), басым жобаларды несиелеу мен қаржылық лизингті субсидиялау тетігі (Үкіметтің 2018 жылғы 11 желтоқсандағы №820 қаулысы), 2017–2021 жылдарға арналған «Еңбек» – халықты жұмыспен қамту және жаппай кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі мемлекеттік бағдарлама (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 13 қарашадағы №746 қаулысы), және 2018 жылғы 22 қаңтардағы Қор Директорлар кеңесінің №05/2018 хаттамасымен бекітілген «Даму-Оптимал» кепілдендіру бағдарламасы.

Бағдарламалар шеңберінде Қор бағдарлама үйлестірушісі мен жеке кәсіпкерлік субъектісі арасындағы қаржылық агент ретінде әрекет етеді. Бағдарлама үйлестірушілері Қорға кепілдік беру үшін комиссия төлейді, бұл кепілдендіру бағдарламасының түріне байланысты анықталады.

Алынған комиссия сомасы келесі кезеңдер кірісі ретінде түзу сызықты әдіспен кепілдіктің өмір сүру мерзімі ішінде табысқа жатқызылады. Берілген кепілдіктер көлемінің ұлғаюы шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерін кепілдендіру көлемінің өсуімен байланысты.

Келесі кезеңдердің кірістері мен кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервтердің әділ құны туралы ақпарат 21-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен операциялар туралы ақпарат 22-ескертпеде ұсынылған.

12 Өзге міндеттемелер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Кредиторлық берешек	305,289	383,872
Қаржылық жалдау	469,300	517,274
Есептелген міндеттемелер және өзге кредиторлар	125,471	128,821
Өзге міндеттемелер құрамындағы қаржылық міндеттемелердің жиыны	900,060	1,029,967
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтер	166,728	182,446
Қызметкерлерге сыйақы төлеуге есептелген шығыстар	2,383	231,965
Алынған аванстар	87,246	85,071
Төленуге тиісті салықтар (табыс салығынан басқа)	117,928	194,708
Басқа	73,736	322
Өзге міндеттемелердің жиыны	1,348,081	1,724,479

«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2025 жылғы 1-тоқсанға арналған қысқартылған аралық қаржылық есептілікке ескертпелер

Жоғарыда көрсетілген міндеттемелердің барлығы есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 ай ішінде өтеледі. Өзге қаржылық міндеттемелердің әділ құны туралы ақпарат 21-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен операциялар туралы ақпарат 22-ескертпеде ұсынылған.

13 Акционерлік капитал

<i>Мың қазақстандық теңгемен, акциялар санынан басқа көрсеткіштер бойынша</i>	Айналымдағы акциялар саны (мың)	Жай акциялар	Барлығы
2024 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша	27,762	102,920,273	102,920,273
Шығарылған жаңа акциялар	0	0	0
2024 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша	27,762	102,920,273	102,920,273
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	27,762	102,920,273	102,920,273
2025 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша	27,762	102,920,273	102,920,273

14 Бір жай акцияға есептелген таза активтер.

Қазақстан қор биржасының Листинг ережелеріне сәйкес, Қор көрсетілген Ережелерге сәйкес есептелген бір жай акцияға шаққандағы таза активтер туралы ақпаратты ашып көрсетті:

<i>мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Активтер	433,337,796	436,913,828
Материалдық емес активтер	211,325	229,715
Міндеттемелер	235,642,203	238,419,212
Артықшылықты акциялар бойынша жарғылық капитал	0	0
Жай акциялар үшін таза активтер	197,484,268	198,264,901
Жай акциялардың жалпы саны	27 762 244	27,762,244
Бір жай акцияның баланстық құны (теңгемен)	7 113,41	7 141,53

2025 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша бір жай акцияға шаққандағы таза активтер Қордың үшінші тұлғаларға сата алмайтын материалдық емес активтерінің баланстық құнына азайтылған меншікті капитал сомасын 197,484,268 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 198,264,901 мың теңге) айналымдағы акциялардың жалпы санына 27,762,244 (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 27,762,244 акция) бөлу арқылы айқындалды.

15 Бір акцияға шаққандағы пайда

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Аяқталған үш ай	
	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)
Жай акциялар иесіне тиесілі пайда	9,216,017	12,658,116
Артықшылықты акциялар иесіне тиесілі пайда	0	0
Есепті кезеңдегі пайда	9,216,017	12,658,116
Орташа өлшенген айналымдағы жай акциялар саны	27,762,244	27,762,244
Орташа өлшенген айналымдағы артықшылықты акциялар саны		0
	331,96	455,95
Жай акцияға шаққандағы негізгі және ыдыратылған пайда, теңге		
Артықшылықты акцияға шаққандағы негізгі және ыдыратылған пайда, теңге	0	0

16 Процентные доходы и расходы

	Аяқталған үш ай	
	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)
(мың қазақстандық теңгемен)		
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздық кірістер		
Қаржы ұйымдарындағы қаражаттар	8,375,841	6,234,432
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	1,733,351	1,620,779
Әділ құн арқылы өзге жиынтық кіріс бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	35,415	140,998
Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар	52,164	106,180
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	915,556
Пайыздық кірістердің жиыны	10,196,771	9,017,945
Басқа ұқсас кірістер		
Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	1,734	1,673
Басқа ұқсас кірістердің жиыны	1,734	1,673
Пайыздық шығыстар		
Несиелік қаражаттар	(2,580,623)	(1,811,249)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(29,750)	(29,750)
Қаржылық жалдау бойынша пайыз төлеу шығыстары	(11,115)	-
Басқа	-	(16,200)
Пайыздық шығыстардың жиыны	(2,621,488)	(1,857,199)
Таза пайыздық кірістер	7,577,017	7,162,419

Қаржы ұйымдарындағы қаражаттар және клиенттерге берілген несиелер мен аванстар бойынша пайыздық кіріс төмен нарықтық мөлшерлемелермен берілген несиелер бойынша дисконтты амортизациялау есебінен 2,848,671 мың теңге мөлшеріндегі (2024 жылғы 31 наурызда аяқталған үш ай үшін: 1,460,904 мың теңге) пайыздық кірісті қамтиды.

Пайыздық шығыстар құрамына төмен нарықтық мөлшерлемелермен алынған несиелік қаражаттар бойынша дисконтты амортизациялау есебінен 2,343,942 мың теңге (2024 жылғы 31 наурызда аяқталған үш ай үшін: 1,587,788 мың теңге) мөлшеріндегі пайыздық шығыстар кіреді.

17 Таза комиссиялық кірістер

	Аяқталған үш ай	
	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)
(мың қазақстандық теңгемен)		
Берілген кепілдіктер	9,645,310	6,878,538
Комиссиялық кірістердің жиыны	9,645,310	6,878,538

18 Амортизацияланған құн бойынша бағаланған қаржылық активтерді тануды тоқтатудан түскен кірістер мен шығыстардың шегерілуімен алынған кірістер

Есепті кезең ішінде Қор бұрын төмен нарықтық мөлшерлемелермен кредиттер берілген банктерден ішінара мерзімінен бұрын өтеулерді алды және бұл банктерге берілген несиелерді тануды ішінара тоқтатудан 54,253 мың теңге сомасында кіріс таныды. Сонымен қатар, Қор басқа ұйымдардан алынған несиелер бойынша ішінара мерзімінен бұрын өтеу нәтижесінде 1,701 мың теңге көлемінде кіріс таныды.

2024 жылы Қор бұрын төмен нарықтық мөлшерлемелермен кредиттер берілген төрт банктен ішінара мерзімінен бұрын өтеулерді алды және бұл банктерге берілген несиелерді тануды ішінара тоқтатудан 99,039 мың теңге сомасында кіріс таныды. Сонымен қатар, Қор басқа ұйымдардан алынған несиелер бойынша ішінара мерзімінен бұрын өтеу нәтижесінде 26,774 мың теңге көлемінде кіріс таныды.

19 Шартты және шарттық міндеттемелер

Сот процесстері. Уақыт өте келе Қордың ағымдағы қызметі барысында сот органдарына Қорға қатысты талап арыздар түсіп тұрады. Қордың өз бағалауы және ішкі кәсіби кеңесшілердің ұсынымдарына сәйкес, Қор басшылығы бұл даулар Қор үшін елеулі залалдарға әкеп соқпайды деп есептейді, және тиісінше, осы қаржылық есептілікте бұл даулар бойынша залалдарды жабуға резерв құрған жоқ.

Кредиттік сипаттағы міндеттемелер. Бұл құралдардың негізгі мақсаты – қажет болған жағдайда клиенттерге қаражат ұсынуды қамтамасыз ету. Кепілдіктер – бұл Қордың үшінші тараптар алдындағы клиент өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда төлем жасау жөніндегі қайтарымсыз міндеттемелері болып табылады және олар да кредиттер сияқты кредиттік тәуекелге ұшырайды. Кредит беруге қатысты міндеттемелерге қарыз түрінде кредит беру үшін басшылықпен бекітілген, бірақ пайдаланылмаған сома жатады. Кредит беруге қатысты міндеттемелер бойынша Қор пайдаланылмаған міндеттемелердің жалпы сомасына тең залал тәуекеліне ұшырауы мүмкін, егер бұл сомалар пайдаланылатын болса. Алайда ықтимал залал сомасы пайдаланылмаған міндеттемелердің жалпы сомасынан аз, себебі кредит беру жөніндегі міндеттемелердің елеулі бөлігі Қор клиенттерінің төлем қабілеттілігіне қойылатын белгілі бір талаптарды сақтауына байланысты. Қор кредиттік сипаттағы міндеттемелерді өтеу мерзіміне мониторинг жүргізеді, өйткені әдетте ұзақ мерзімді міндеттемелер қысқа мерзімді міндеттемелерге қарағанда кредиттік тәуекел деңгейі жоғары болады.

Кредиттік сипаттағы міндеттемелер мыналардан тұрады:

(мың қазақстандық теңгемен)	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 желтоқсан
Берілген кепілдіктер	490,177,675	463,745,973
Пайдаланылмаған кредиттік желілер	6,393,726	7,826,126
Кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервті шегерумен	(26,785,281)	(24,212,159)
Кредиттік сипаттағы міндеттемелердің резервті шегерумен жиынтығы	469,786,120	447,359,940

Келісімшарт бойынша өтелмеген жалпы міндеттемелер болашақта ақша қаражатының шығуын білдірмейді, себебі аталған міндеттемелердің көбісі толық немесе ішінара орындалмай тоқтатылуы мүмкін. Төменде кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв өзгерістерінің талдауы ұсынылған:

(мың қазақстандық теңгемен)	Аяқталған үш ай	
	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)	2024 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)
1 қаңтардағы баланстық құны	(24,212,159)	(23,838,693)
Пайда немесе залал құрамында көрсетілген залалдар	(6,267,169)	(1,396,798)
Пайдаланылмаған резервтерді қалпына келтіру	3,994,323	2,332,928
Болашақ кезең кірістері есебінен құрылған резервтер	(1,576,273)	1,091,594
Аударым	1,275,997	
31 наурыздағы баланстық құны	(26,785,281)	(21,810,969)

20 Қаржылық тәуекелдерді басқару

Тәуекелдерді басқару Қор қызметінің негізінде жатыр және Қордың операциялық қызметінің маңызды элементі болып табылады. Қор тәуекелдерді басқаруды оларды анықтау, мониторинг, бағалау және бақылау үдерісін үздіксіз жүргізу, сондай-ақ тәуекелдер лимиттерін және ішкі бақылау жүйелерін белгілеу арқылы іске асырады. Тәуекелдерді басқару процесі Қордың табыстылығын тұрақты ұстау үшін өте маңызды, және әрбір қызметкер өз міндеттерімен байланысты тәуекелдерді басқаруға жауап береді. Негізгі тәуекелдерге нарықтық тәуекел (баға тәуекелі, сыйақы мөлшерлемесінің өзгеру тәуекелі және валюта тәуекелі), сондай-ақ кредиттік тәуекел және өтімділік тәуекелі жатады – Қор өз қызметін жүзеге асыру барысында осы тәуекелдермен бетпе-бет келеді.

Қордың тәуекелдерді басқару қағидалары мен рәсімдері. Қордың тәуекелдерді басқару саясаты Қорға тән тәуекелдерді анықтау, талдау және басқаруға, тәуекел лимиттерін және тиісті бақылау тетіктерін орнатуға, сондай-ақ тәуекел деңгейін және олардың белгіленген лимиттерге сәйкестігін тұрақты бағалауға бағытталған. Саясат пен рәсімдер нарықтағы жағдайдың, ұсынылатын өнімдер мен қызметтердің өзгеруін және үздік практиканың пайда болуын ескере отырып, жүйелі түрде қайта қаралады.

Валюта тәуекелі – бұл айырбас бағамдарының өзгеруіне байланысты қаржы құралдарының әділ құнының немесе ақша ағындарының болашақ қозғалысының өзгеру тәуекелі.

Шетел валютасындағы тәуекел активтер мен міндеттемелердің бір валютада көрсетілуіне қарамастан, олардың көлемінің сәйкес келмеуі жағдайында туындайды. Бұл – бар немесе болжанған активтер мен міндеттемелердің валюталық сәйкессіздігі. Қор Басқармасы шетел валютасындағы тәуекелді бағалау негізінде Қордың шетел валютасындағы қаржы құралдарының құрылымына қатысты шешім қабылдайды және шетел валютасындағы тәуекелдің шекті деңгейі мен ашық валюталық позиция лимитін белгілейді.

2025 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша қаржылық активтер мен міндеттемелердің валюталар бөлінісіндегі құрылымы келесі түрде ұсынылады:

<i>(мың қазақстандық теңгеммен)</i>	Теңге	АҚШ доллары	Барлығы
ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	133,261,172	-	133,261,172
Қарыздық бағалы қағаздарға инвестициялар	66,372	3,847,194	3,913,566
Қаржы ұйымдарындағы қаражаттар	274,839,481	505	274,839,986
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	337,110	-	337,110
Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар	576,254	-	576,254
Басқа қаржылық активтер	9,594,054	-	9,594,054
Қаржылық активтердің жиынтығы	418,674,443	3,847,699	422,522,142
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Несиелік қаражаттар	145,662,960	421,618	146,084,578
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	1,005,289	-	1,005,289
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	13,096,197	-	13,096,197
Келешек кезеңдердің кірістері және несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	74,108,058	-	74,108,058
Басқа қаржылық міндеттемелер	900,060	-	900,060
Қаржылық міндеттемелердің жиынтығы	234,772,564	421,618	235,194,182
2025 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша таза позиция	183,901,879	3,426,081	187,327,960

20 Управление финансовыми рисками (продолжение)

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық активтер мен міндеттемелердің валюталар бөлінісіндегі құрылымы келесі түрде ұсынылады:

<i>(мың қазақстандық теңгеммен)</i>	Теңге	АҚШ доллары	Барлығы
ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	124,564,933	-	124,564,933
Қарыздық бағалы қағаздарға инвестициялар	3,548,580	3,955,221	7,503,801
Қаржы ұйымдарындағы қаражаттар	293,722,375	45,689	293,768,064
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	55,643	-	55,643
Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар	668,723	-	668,723
Басқа қаржылық активтер	68,504	-	68,504
Қаржылық активтердің жалпы сомасы	422,628,758	4,000,910	426,629,668
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Несиелік қаражаттар	154,406,125	438,894	154,845,019
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	1,035,039	-	1,035,039
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	10,970,035	-	10,970,035
Болашақ кезеңдердің кірістері және несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	69,844,640	-	69,844,640
Басқа қаржылық міндеттемелер	1,029,967	-	1,029,967
Қаржылық міндеттемелердің жалпы сомасы	237,285,806	438,894	237,724,700
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша таза позиция	185,342,952	3,562,016	188,904,968

21 Әділ құн туралы ақпаратты ашу

Әділ құнды бағалау нәтижелері талданып, әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша келесі түрде бөлінеді: (i) 1-деңгейге сәйкестендірілетін активтер немесе міндеттемелер бойынша идентификалық активтер үшін баға белгіленген (түзетілмейтін) белсенді нарықтардағы бағалаулар жатады; (ii) 2-деңгей — барлық маңызды бастапқы деректер активке немесе міндеттемеге тікелей немесе жанама түрде бақылауға болатын (мысалы, бағалар) бағалау әдістері арқылы алынған бағалаулар; (iii) 3-деңгей — бақылауға болмайтын нарықтық деректерге негізделмеген бағалаулар (яғни, бақылауға келмейтін бастапқы деректерге негізделген бағалаулар). Қаржылық құралдарды әділ құн иерархиясы бойынша жіктеу үшін Қор басшылығы кәсіби пайымдауларды пайдаланады. Егер әділ құнды бағалау үшін елеулі түзетулерді талап ететін бақылауға болатын бастапқы деректер қолданылса, онда мұндай бағалау 3-деңгейге жатады. Қолданылатын бастапқы деректердің маңыздылығы әділ құн бағалауының жиынтық негізінде бағаланады.

(а) Әділ құнның бірнеше бағалауы

Әділ құнның бірнеше бағалауы — бұл әртүрлі ХҚЕС талап ететін немесе рұқсат ететін бағалаулар, есепті кезеңнің соңындағы қаржылық жағдай туралы есепте көрсетіледі. Төмендегі кестеде әділ құн иерархиясының деңгейлері көрсетілген, оған сәйкес әділ құнның бірнеше бағалауы жіктеледі:

(мың қазақстандық теңгеммен)	2025 жылғы 31 наурыз		2024 жылғы 31 желтоқсан	
	1-деңгей	2-деңгей	1-деңгей	2-деңгей
Ақша қаражаттары және олардың баламалары				
- ҚРҰБ ноталары	-	-	-	-
ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР				
Сатудан немесе зияннан әділ құн арқылы бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар				
- Қазақстан Республикасының мемлекеттік облигациялары	-	66,372	-	78,885
Жиынтық өзге табыс арқылы әділ құнмен бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар				
- Қазақстан Республикасының мемлекеттік облигациялары	-	-	-	3,469,695
- «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ облигациялары	-	3,847,194	-	3,955,221
Қаржы ұйымдарындағы қаражаттар				
- ЕДБ облигациялары	-	631,259	-	633,620
ӘДІЛ ҚҰНМЕН БІРНЕШЕ РЕТ БАҒАЛАНАТЫН АКТИВТЕР БОЙЫНША БАРЛЫҒЫ	-	4,544,825	-	8,137,421

Инвестициялық бағалы қағаздардың әділ құны «Қазақстан қор биржасы» АҚ мөлшерлемелерін пайдалану арқылы бағаланды. Ұқсас құралдармен сауда-саттық көлемінің елеусіз болуына байланысты аталған инвестициялық бағалы қағаздар 2-деңгейге жіктелді.

«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2025 жылғы 1-тоқсанға арналған қысқартылған аралық қаржылық есептілікке ескертпелер

21 Әділ құн туралы ақпаратты ашу (жалғасы)

(б) Әділ құн бойынша бағаланбайтын, бірақ әділ құны ашып көрсетілетін активтер мен міндеттемелер

(мың қазақстандық теңгемен)	2025 жылғы 31 наурыз (аудиттелмеген)			
	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Баланстық құны
ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	800,813	132,460,358	-	133,261,172
Қаржы мекемелеріндегі қаражаттар				
- Қаржы мекемелеріне берілген несиелер және исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген кредиттер	-	164,007,333	-	202,777,187
- Қаржы мекемелерінің борыштық бағалы қағаздары	-	-	24,285,887	23,219,116
- Алғашқы өтеу мерзімі үш айдан асатын банктердегі депозиттер	-	44,784,658	-	48,212,424
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	-	-	337,109	337,109
- Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	-	-	337,109	337,109
Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар	-	-	576,254	576,254
- Шағын және орта бизнес субъектілеріне берілген кредиттер	-	-	576,254	576,254
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	-	-	-
Басқа қаржылық активтер	-	-	9,594,055	9,594,055
- Басқа	-	-	9,594,055	9,594,055
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР ЖИЫНТЫҒЫ	800,813	341,252,349	34,793,305	417,977,317
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Несиелік қаражаттар				
- «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ	-	-	53,486,870	118,095,320
- Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	-	-	421,618	421,618
- Муниципалдық органдар	-	-	24,482,496	27,273,396
- «Қазхром» трансұлттық компаниясы	-	-	241,018	294,244
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	1,005,289	1,005,289
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер				
- Муниципалдық органдар	-	-	10,564,079	10,564,079
- Банктер	-	-	2,532,118	2,532,118
Кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша келешек кезеңдердің кірістері мен резервтері				
- Келешек кезеңдердің кірістері	-	-	47,322,777	47,322,777
- Қаржылық кепілдіктер	-	-	26,785,281	26,785,281
Басқа қаржылық міндеттемелер	-	-	900,060	900,060
- Басқа	-	-	900,060	900,060
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНТЫҒЫ	-	-	167,741,606	235,194,182

Ақша қаражаттары және олардың баламалары. Ұлттық Банкінің үш айдан аз өтеу мерзімі бар ноттары 1-деңгейге жатқызылған, ал басқа ақша қаражаттары – 2-деңгейге. Бұл қаражаттардың әділ құны баланстық құнға тең

Клиенттерге, қаржы ұйымдарына және қарыз алушыларға берілген кредиттер мен аванстар. Әділ құнды 2-деңгей иерархиясына сәйкес бағалау дисконтталған ақша ағындары моделін пайдалану арқылы жүзеге асырылды. Белгіленген пайыздық мөлшерлемесі бар, белсенді нарықта котировкасы жоқ құралдардың әділ құны болашақ ақша ағындарының есептік мәні негізінде бағаланды. Бұл есеп дисконтталған ақша ағындарын қарыз нарығындағы қолданыстағы пайыздық мөлшерлемелерді қолдану арқылы жүзеге асырды. Бұл мөлшерлемелер ұқсас несиелік тәуекел және өтеу мерзімі бар жаңа құралдар үшін қолданылды.

21 Әділ құн туралы ақпаратты ашу (жалғасы)

Амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын инвестициялық бағалы қағаздар. Әділ құнды 3-деңгей иерархиясы бойынша бағалау дисконтталған ақша ағындары моделін пайдалану арқылы жүзеге асырылды. Белсенді нарықта котировкасы жоқ, белгіленген пайыздық мөлшерлемесі бар құралдардың әділ құны болашақ ақша ағындарының есептік мәні негізінде бағаланды. Бұл есеп дисконтталған ақша ағындарын қарыз нарығындағы қолданыстағы пайыздық мөлшерлемелерді қолдану арқылы жүзеге асырылды. Бұл мөлшерлемелер ұқсас несиелік тәуекел мен өтеу мерзімі бар жаңа құралдар үшін қолданылды.

	2024 жылғы 31 желтоқсан			Баланстық құны
(мың қазақстандық теңгеммен)	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	
ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	434,640	124,130,293	-	124,564,933
Қаржы ұйымдарындағы қаражаттар				
- Қаржы ұйымдарына берілген несиелер және исламдық қаржыландыру бағдарламалары аясында берілген кредиттер	-	188,477,863	-	220,138,414
- Қаржы ұйымдарының борыштық бағалы қағаздары	-	-	29,290,825	25,479,668
- Үш айдан астам өтеу мерзімімен банктердегі депозиттер	-	47,418,185	-	48,149,983
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек				
- Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	-	-	55,643	55,643
Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар				
- Шағын және орта бизнес субъектілеріне берілген кредиттер	-	-	668,723	668,723
Амортизациялық құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	-	-	-
Басқа қаржылық активтер				
- Басқа	-	-	68,504	68,504
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР ЖИЫНТЫҒЫ	434,640	360,026,341	30,083,695	419,125,868
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Несиелік қаражаттар				
- «Бөйтерек» ҰБХ» АҚ	-	-	67,559,637	116,226,700
- Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	-	-	438,894	438,894
- Муниципалдық органдар	-	-	27,416,450	37,679,259
- «Қазхром» трансұлттық компаниясы	-	-	269,354	500,166
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	-	-
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	-	-	1,035,039	1,035,039
- Муниципалдық органдар	-	-	62,244	62,244
- Банктер	-	-	10,907,791	10,907,791
Кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша келешек кезеңдердің кірістері мен резервтері				
- Келешек кезеңдердің кірістері	-	-	45,632,481	45,632,481
- Қаржылық кепілдіктер	-	-	24,212,159	24,212,159
Басқа қаржылық міндеттемелер				
- Басқа	-	-	1,029,967	1,029,967
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНТЫҒЫ	-	-	178,564,016	237,724,700

Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер және бір жылдан кем өтеу мерзімі бар кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша болашақ кезеңдердің кірістері мен резерв 3-деңгейге жіктелген. Бұл қаражаттардың әділ құны баланстық құнға тең.

22 Байланысты тараптармен операциялар

Тараптар өзара байланысты болып есептеледі, егер олар ортақ бақылауда болса немесе олардың бірі екіншісін бақылауға мүмкіндігі бар болса, не болмаса екінші тараптың қаржылық және операциялық шешімдеріне елеулі әсер ете алатын жағдайда болса. Барлық байланысты тараптармен өзара қарым-қатынасты қарастырған кезде, тек құқықтық түрі емес, осындай қатынастардың экономикалық мазмұны ескеріледі.

Төменде 2025 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтар көрсетілген:

(мың қазақстандық теңгеммен)	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	-	-	85,772,526
Банктердегі қаражаттар	-	-	11,567,831
Әділ құн арқылы пайда немесе залал бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	66,372
ПСЖ арқылы әділ құнмен бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	3,847,194
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы міндеттемелердің алдын ала төлемі	-	-	5,075,484
Кейінге қалдырылған салық активі	-	-	2,439,458
Өзге қаржылық активтер	-	-	4,889
Өзге активтер	-	-	158,216
Несиелік қаражаттар (шарттық пайыздық мөлшерлеме)	18,095,320	-	27,989,258
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	-	-	10,585,209
Өзге қаржылық міндеттемелер	-	127,494	-
Өзге міндеттемелер	-	-	1,478,423

2025 жылғы 31 наурызда аяқталған үш ай ішіндегі байланысты тараптармен жасалған операциялар бойынша кірістер мен шығыстар баптары төменде келтірілген:

(мың қазақстандық теңгеммен)	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Пайыздық кірістер	-	-	401,742
Пайыздық шығыстар	(1,906,120)	(2,966)	(674,503)
ӨОЖШ арқылы әділ құн бойынша бағаланатын бағалы қағаздарды қайта бағалаудан болған кірістер (шығыстар)	-	-	(7,713)
Шетел валютасымен операциялардан болған кірістер (шығыстар)	-	-	(138,310)
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржылық активтерді тануды тоқтатудан түскен таза кірістер	-	-	54,253
Құнсыздануға арналған резерв	-	-	12,604
Әкімшілік және өзге де операциялық шығыстар	-	(16,406)	(28,308)
Өзге қаржылық активтер мен несиелік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	-	-	(3)
Табыс салығы бойынша шығыстар	-	-	(2,209,854)
Өзге кірістер/шығыстар	-	-	1,029

2025 жылғы 31 наурызда аяқталған үш ай ішінде Қормен алынған және өтеілген байланысты тараптардан алынған несиелік қаражаттардың жиынтық сомасы төменде келтірілген:

(мың қазақстандық теңгеммен)	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Есепті кезең ішінде байланысты тараптардан алынған несиелік қаражаттардың сомасы	-	-	-
Есепті кезең ішінде Қор өтеген несиелік қаражаттардың сомасы	(37,500)	-	(2,193,855)

22 Байланысты тараптармен операциялар (жалғасы)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтар төменде көрсетілген:

(мың қазақстандық теңгемен)	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	-	2,583,762	72,484,192
Банктердегі қаражаттар	-	-	10,670,020
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	-	-	-
Сатып алу немесе сату нәтижесінде пайда немесе залал арқылы өділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	78,885
Жиынтық өзге кіріс арқылы өділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	7,424,916
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	-
Пайда салығы бойынша ағымдағы міндеттемелердің алдын ала төлемі	-	-	4,591,763
Кейінге қалдырылған салықтық актив	-	-	2,439,458
Өзге қаржылық активтер	-	-	179
Өзге активтер	-	-	146,896
Несиелік қаражаттар	116,226,770	-	38,618,319
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	-	-	64,999
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттеме	-	-	-
Өзге қаржылық міндеттемелер	-	137,050	-
Өзге міндеттемелер	-	-	202,560

2024 жылғы 31 наурызда аяқталған үш ай ішінде байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстар баптары төменде көрсетілген:

(мың қазақстандық теңгемен)	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Сыйақы кірістері	-	1,542,385	559,242
Сыйақы шығыстары	(1,807,268)	(4,322)	(3,982)
Қайта бағалау нәтижесінде өділ құн арқылы пайда немесе залал арқылы бағаланатын бағалы қағаздардан алынған кірістер (шығыстар шегерілген кірістер)	-	-	3,091
Шетел валютасымен операциялардан алынған кірістер (шығыстар шегерілген кірістер)	-	-	(50,929)
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржылық активтерді танудан бас тарту нәтижесінде алынған таза шығыстар	-	-	-
Құнсыздануға арналған резерв	-	8,477	(6,362)
Өкімшілік және өзге де операциялық шығыстар	-	(16,376)	(27,375)

2024 жылғы 31 наурызда аяқталған үш ай ішінде Қор байланысты тараптардан алынған және өтелген заем қаражаттарының жиынтық сомасы төменде келтірілген:

(мың қазақстандық теңгемен)	Жалғыз акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге байланысты тараптар
Есепті кезең ішінде байланысты тараптардан алынған заем қаражаттарының сомасы	-	-	325,000
Есепті кезең ішінде Қормен өтелген заем қаражаттарының сомасы	(37,500)	-	(1,048,156)

Кепілмен қамтамасыз етілмеген байланысты тараптармен операциялар. Байланысты тараптармен баланстар несиелік құнсыздануға ұшырамаған.

23 Есепті кезеңнен кейінгі оқиғалар

Есепті күннен кейін ешқандай елеулі оқиғалар орын алған жоқ.